„אל־על" והונאת האוצר

הנהלת „אל־על" החליטה לערוך ראשים בסניף „אל־על" המקומי, ונראה כי האיש החזק של הסניף והעומד בראשו, **יצחק שימעוני**, יודח.

ההאשמות נגד הסניף כוללות כמה דברים. שימעוני שלח מיכתב, בחתימתו, אל כמה סוכני־נסיעות, שבו היתרה על שהם מוכרים פחות מדי כרטיסים של „אל־על" ויותר מדי כרטיסים של חברות זרות. מיכתב כזה מהווה עבירה חמורה ביותר על חוקי־התעופה הבינלאומיים ותקנות יאט"א, אירגון־התעופה הבינלאומי.

הסיבה להעדפת חברות זרות היא האשראי שהן נותנות. חברות־תעופה כקל"מ, „נתיבי־האוויר הארגנטינאיים" או „קנדיין פסיפיק", נותנות לסוכן־הנסיעות אשראי של יותר משנה, בריבית של 6%. „אל־על" נותנת אשראי של חצי־שנה לכל היותר, ורק ליחידי־סגולה. ברור כי הסוכנים מעדיפים את החברות הנותנות האשראי.

המעשה השני של שימעוני נוגע להסדר־אשראי עם מישרד־נסיעות גדול. „אל־על" נוהגת לתת כרטיסי־אשראי ללקוחות נבחרים, המביאים אישורים בנקאיים ואחרים. כרטיסי־האשראי הם למקבלים בילבד, ואינם ניתנים להעברה. אותו מישרד־נסיעות היה מממן טיסות של לקוחות שלו בכרטיסי־אשראי של אחרים, תוך הסכמה של סניף „אל־על" הישראלי. הדבר נודע, כאשר בטעות שלחה „אל־על" חשבון־טיסה ללקוח שלא טס זה כמה שנים לחו"ל, וחלה מיהר לדרוש בירור הפרשה בצמרת „אל־על".

הפרשה השלישית נוגעת לאותו מישרד־נסיעות, והיא קשורה בעבירות־מטבע והונאת האוצר. מישרד־הנסיעות מציע טיולים מאורגנים באמריקה, כולל שייט באיים הקאריביים. הוצאות השייט והסיור הן 700 דולר, 250 דולר מעל החקצבה. כדי לממן את ההפרש, קונה כל לקוח ואוצ'ר (כרטיס־אשראי) על סכום הפרש. החוק מתיר לכל נוסע לחו"ל לקנות ואוצ'ר הטוב לטיסות, והעולה לו כחקצבת־מטבע רגילה, כולל מס־הנסיעות. כן מתיר החוק לקנות ואוצ'ר הטוב לתשלום על מיטען עודף, והעולה רק כמחיר הדולר בלי מס־נסיעות. החוק אוסר שימוש בוואוצ'ר לתשלום למלונות או למיסעדות, וכו'.

הסתבר, כי מישרד־הנסיעות הגדול פודה את הוואוצ'רים בחברת „אל־על" באמריקה, המעבירה לו את התמורה, שבה הוא משלם למלונות ולמיסעדות בסיור באיים הקאריביים. כך מרמה מישרד־הנסיעות את האוצר, ומוציא לכל נוסע, בניגוד לחוק, 250 דולר נוספים מן האוצר.

„כלל" בקשיי נזילות

קונצרן „כלל" נתון במצוקה כספית חמורה ביותר. הרשות־לניירות־ערך אישרה לאחרונה בקשה של „כלל" להעלות את העמלה על חפצת איגרות־חוב המוצעות לתושבי־חוץ במטבע־זר. „כלל" ציינה, כי העמלה המוצעת בתשקיף לא הספיקה, ועתה היא העלתה אותה. במיקרה אחר ביטלה „כלל" הודעה על הפצת 50 אלף מניות בנות 30 דולר האחת, אחרי ש־

מנהל דוברת
יותר עמלות

המפיץ הודיע על ביטול הסכמתו להפ־צת המניות.

כדי להתגבר על קשיי המימון וכשלון הפצת המניות ואיגרות־החוב, בחו"ל, חתמה „כלל" הסכם עם „בנק הפוע־לים", על הפצת איגרות־חוב בשלוש אמיסיות של 15 מיליון לירות כל אחת. התנאים מסובכים, וכוללים קנייה ומ־כירה הדדית, שיביאו את הוצאות ה־מימון של אמיסיה זו ליותר מ־25% לשנה. זוהי ריבית גבוהה מאד, כיוון שהכסף נועד למיפעלי־התעשייה של „כלל". הסכמת „כלל" לשלם על גיוס כסף באמיסיה רגילה יותר מ־25%, מעידה על קשייה הגוברים בגיוס הון.

הישראלים מעדיפים 5 כוכבים

מיספר הלינות של תיירים ישראלים בבתי־מלון מקומיים בעלי חמישה כוכ־בים, עלה ב־200% בשלוש השנים האח־רונות, לעומת ירידה של 20% לערך ב־לינות התיירים הזרים באותם המקומות. נתון זה, המשקף את עליית רמת־החיים של חלק מהישראלים, מתפרסם בחו־ברת מייוחדת של התאחדות המלונות בישראל.

מסתבר, כי בשנת 1975 לנו הישר־אלים 2.4 מיליון לינות בכל סוגי המלו־נות. מזה: 314 אלף במלונות בני חמישה כוכבים; 836 אלף לינות בארבעה כוכ־בים, 682 אלף בשלושה כוכבים; 341 אלף בשני כוכבים, והשאר בכפרי־נופש. ב־שלוש השנים האחרונות היה הגידול ה־מדהים ביותר בלינות ישראלים במלונות בעלי חמישה כוכבים, כאשר הלינות ב־מלונות בעלי ארבעה כוכבים גדלו בתקו־פה זו ב־118%.

הגידול הכללי בלינות של ישראלים ב־שלוש השנים הללו היה 27.2%, לעומת ירידה של 22.5% בלינות תיירים זרים.

תופעה אחרת היא העלייה בלינות ב־אילת על חשבון נתניה. מיספר הלינות באילת גדל בשנה האחרונה (1975) ב־26%, לעומת שנת 1974. קרוב ל־20% מכלל לינות הישראלים בארץ היו באילת. כהשוואה לשנת 1972, גדל מיספר לינות הישראלים באילת ב־160%, וזאת לעומת ירידה של יותר מ־30% בנתניה.

מנהל חדש ל„לופטהנזה" בישראל

נורברט קול מונה כמנהל „לופט־הנזה" בישראל במקום **פאול פישר**, שעבר לנהל את סניף החברה באמנובר.

קול שימש קודם־לכן מנהל החברה באוסטרלית, ועיקר מומחיותו היא ב־תחום המיסחרי.

בדעת „לופטהנזה" להוסיף בשנה ה־קרובה עוד טיסה שבועית, כך שיהיו לה שמונה טיסות בשבוע.

בתקופת ינואר—מאי השנה הובילה החברה לישראל 23,883 נוסעים — גידול של 28.6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. החברה העולמית הרוויחה ב־שנת 1975 69 מיליון מארקים גרמניים. זהו גידול של 6% בריווחיות. גם מחזור העסקים של החברה גדל ב־12%.

מנהל קול
עוד מטוסים

משלמים פחות למשולם

אין זה מיקרה נדיר שחברי הנהלה של חברה מקצצים את משכורותיהם של עצמם, בתקופת־שפל. אולם נדיר הוא שבעלי־מניות מכריחים את המנהלים לעשות זאת.

זה קרה **למשולם ריקליס**, היש־ראלי־לשעבר שהוא יושב־ראש חברת „ראפיד אמריקן", ולשיבעה מעמיתיו.

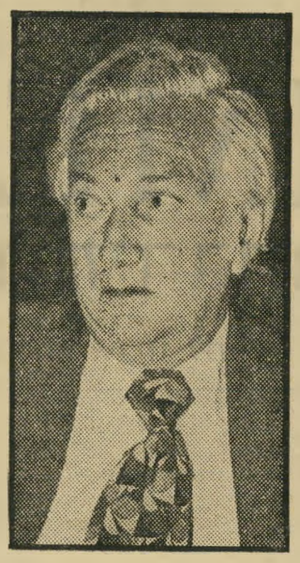

יו"ר ריקליס
פחות משכורת

בשנה שעברה היתה משכורתו של ריק־ליס 915,866 דולר — המשכורת הגבוהה ביותר בארצות־הברית. עתה, כתוצאה מ־משפט שהגיש אחד מבעלי־המניות, **סאם ויצ'נר**, שטען כי אין כל פרופור־ציה בין המשכורת ששילם ריקליס לעצ־מו לבין התועלת שהפיקה ממנו החב־רה, הסכים ריקליס להוריד את שכרו הישיר ל־350 אלף דולר, לוותר על שכר דחוי נוסף בסך 50 אלף דולר לשנה, ולוותר על אופציה לרכישת 150 אלף מניות של החברה.

שיבעה בעלי־תפקידים אחרים בצמרת החברה סבלו מקיצוצים דומים.

בתביעה נאמר שלריקליס שליטה מוח־לטת בחברה, במועצת־המנהלים שלה וב־עסקיה, בתוקף הבעלות שלו על מניות ומישרות ביצועיות. הוא קבע לעצמו שכר „בלתי־קשור באופן מוחלט לשירותים שהוא נתן." התובע גם טען כי ריקליס זקף על חשבון החברה הוצאות פרטיות וטיולים פרטיים.

הנתבעים הציעו את ההסדר, מבלי להודות בטענות התביעה.

שכרו של ריקליס בשנה שחלפה כלל בונוס בסך 550 אלף דולר עבור מכירת חברה־בת („אינטרניישנל פלייטסק") ל־חברת „אסמארק" בע"מ. לדיברי הת־ביעה, לקחו המנהלים שני מיליון דולר מסכום המכירה, וחילקו אותם ביניהם.

ההסדר שהושג כולל גם ויתור מצד ריקליס ועמיתיו על זכויות מסויימות אחרות, על־פי הסכם־ההעסקה שלהם בחברת „ראפיד".

צינורות לאיי פיג'י!

חברת „צינורות" ייצאה בשנת 1975 בחיקף של 18 מיליון דולר, סכום שהוא כ־40% מחיקף המכירות של המיפעל. „צינורות" מייצאת כיום לחמש יבשות, לארצות כמו איראן, ארצות־הברית, אמ־ריקה הדרומית ואיי פיג'י.

השנה מתכננת „צינורות" להגדיל את הייצוא בעשרה אחוזים, לאחר שהושלמה השקעה של 20 מיליון לירות בציוד חדש.

רז במקום רז

יורם רז (זגר) מונה כמנהל־כללי של חברת „שירותי אשראי מיסחרי ביש־ראל", חברה למימון של חברת־המחש־בים „קונטרול־דאטה". רז שימש קודם־לכן כמנהל חברה למימון ציוד של „הבנק לפיתוח התעשייה".

יורם רז מחליף את **נפתלי רז**, ש־קיבל את תפקיד סגן־נשיא „קונטרול־דאטה" לאירופה. נפתלי רז הקים את סניף „קונטרול־דאטה" בישראל, אחרי שקודם־לכן שימש עובד בכיר במישרד־התיקשורת.

„בנק ישראל" על איגרות־החוב

האפשרות להפוך במזומנים איגרות־חוב צמודות שנרכשו בשעתו כחיסכון לזמן ארוך ובינוני, מביאה להגדלת ה־צריכה. מאחר שמדובר במלאי גדול של איגרות־חוב, נראה שממדי הבעייה אינם מבוטלים. כדי להתגבר על כך, יש להרע את תנאי איגרות־החוב הנרכשות לזמן קצר כדי למנוע הפיכתן לנכס נזיל. זוהי מסקנת סקר של חוקרי „בנק ישראל", **שאול ברונפלד וראובן ברנר**, ש־פורסם בסקר „בנק ישראל" (44).

השניים ממליצים על הטלת מס־שירו־תים מיוחד על מכירה וקנייה של איג־רות־חוב בתקופה קצרה, על־מנת להקטין את כדאיות הרכישה לזמן קצר.